

1. INLEIDING

Het samenwerkingsverband Krachtgericht RTJ Waas & Dender heeft een injectie van 1 miljoen euro aan middelen op jaarbasis ontvangen van de Vlaamse Overheid, ten voordele van snelle en gerichte ondersteuning voor gezinnen met een vraag naar Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp. Om deze middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten, worden er krachten gebundeld en is er onder meer het engagement bij elke partner om een gezinsplan te maken voor elke vraag naar Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp.

Het is raadzaam om de situering van het gezinsplan na te lezen op de website van het RWO. Hier vind je ook de laatste versie van het stroomdiagram terug met de nodige duiding, net zoals de laatste versie van de handleiding en het sjabloon van het gezinsplan.

<http://www.rwowaasland.be/samenwerkingsverband-krachtgericht-rtj-waas-dender/>

Deze handleiding is voornamelijk geschreven voor professionals die met het gezinsplan van het samenwerkingsverband Krachtgericht RTJ Waas & Dender werken. Dit document is een aanzet om na te denken over het sjabloon en hoe je dit kan gebruiken. Het gezinsplan is niet exact en heeft als doel de regie maximaal bij het gezin te laten. Het is een levendig en dynamisch werkdocument die gezinnen en hulpverleners eenzelfde taal geeft, een handleiding die jullie in staat stelt om samen met het netwerk tot 1 plan te komen.

Zodra er behoefte is aan afstemming tussen natuurlijk en/of professioneel netwerk kan er initiatief genomen worden voor de opmaak van een gezinsplan.

Indien een gezin aangemeld wordt voor rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, binnen de pilootregio van Krachtgericht RTJ Waas & Dender, wordt er een gezinsplan gemaakt. De regio's die in aanmerking komen zijn bepaald, voor Waas en Dender zijn dit: Sint-Niklaas, Temse, Lokeren, Zele, Hamme en Waasmunster. Enkel jongeren bij wie het domicilieadres in een van deze steden of gemeenten staat, kunnen beroep doen op de middelen van het project.

Heb je vragen of suggesties? Neem dan contact op met de gezinsplancoaches van één van de steunpunten.

- **Caroline De Clercq** : 0499/88.29.63 of caroline@krachtgerichtwaasendender.be (Steunpunt Sint-Niklaas)
- **Simon Dessein**: 0470/61.29.23 of simon@krachtgerichtwaasendender.be (Steunpunt Lokeren voor subregio's Hamme, Zele, Waasmunster en Lokeren)
- **Steunpunt Temse**: vragen voor Temse mogen voorlopig aan de gezinsplancoaches van de twee andere steunpunten gesteld worden.

Waarom een gezinsplan?

Het gezinsplan biedt een overzicht van wie er betrokken is in het gezin. Het gezinsplan heeft als doel de samenwerking en afstemming tussen deze verschillende partijen te ondersteunen en de verschillende ondersteuningsvragen in kaart te brengen.

Het biedt houvast en overzicht aan de gezinsleden, de mensen uit hun netwerk en hulpverleners die een bijdrage leveren aan het plan. Cruciaal is dat hierbij de regie ligt bij het gezin, het is *hun* plan.

Waar nodig werken professionals hun aandeel uit in hun eigen zorgplannen. In die plannen kan ook meer gedetailleerde informatie over de gezinsleden, de achtergronden, diagnoses e.d. worden opgenomen.

Het gezinsplan is geen vervanging van de zorgplannen maar fungeert als een overkoepelend en verbindend overzicht.

In dit plan kunnen alle bij het gezin betrokken partijen opgenomen worden. Het is expliciet en in eerste instantie de bedoeling om in te zetten op het eigen natuurlijk netwerk van het gezin. Ook professionele hulpverleners (brede instap, RTJ en NRTJ) hebben uiteraard hun plaats. Het is echter het gezin dat beslist wie vanuit hun omgeving (niet-professioneel en professioneel) aansluit bij de opmaak van het gezinsplan. Neem dan ook je tijd om na te gaan wie er allemaal bij dit gezin hoort. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat jullie een tweetal keer dienen samen te komen om het plan op te maken.

Een gezinsplan is vrijwillig en kan niet worden opgelegd, ook niet door bijvoorbeeld de jeugdrechtbank.

2. BIJEENKOMSTEN

Een middel bij uitstek om tot een volwaardig gezinsplan te komen is het organiseren van een bijeenkomst waarbij het **verbinden van perspectieven** centraal staat.

Een bijeenkomst als dusdanig kan op vele verschillende manieren samengesteld worden. Het belangrijkste hierbij is dat de beslissing over wie er aanwezig is bij het gezin ligt.

Tips:

- Wie is er voor jullie als gezin nodig aan deze tafel als we bijvoorbeeld willen nadenken over school? De samenstelling van de groep hoeft niet vast te staan. Deze kan en mag verschillen (indien gewenst) naar gelang het onderwerp.
- Niet iedereen hoeft te allen tijde aanwezig te zijn op elke bijeenkomst. Ga wel zeker na hoe partners uit het netwerk die niet aanwezig zijn toch betrokken worden en de nodige info kunnen ontvangen.

Door het gezin **regie** te geven, komen de **gezinsdoelen** meer centraal te staan.

Bij het organiseren van bijeenkomsten doen zich in de praktijk regelmatig dilemma's voor: wat te doen als ouders gescheiden zijn en niet meer samen aan tafel willen zitten? Wat als er sprake is van meningsverschillen tussen de betrokken hulpverleners en gezinsleden? Wat als we als hulpverlener kwetsbaarheden bij kinderen ontdekken? Wat met verontrusting? Wat als het kind om de week maar in de regio van het project woont?

Omdat iedere casus weer anders is, kan hierop geen pasklaar antwoord worden gegeven.

In deze omstandigheden is het raadzaam om vooral in dialoog te gaan met het gezin, te luisteren naar het gezin hoe zij het zien. Je kan als hulpverlener je eigen bezorgdheden uiten en naast de zorgen van het gezin leggen. De zorgen delen is dan een vertrekpunt om verder in dialoog te gaan. Ga te rade bij collega's uit je organisatie, of indien gewenst neem contact met één van de gezinsplancoaches of steunpunten.

Tips:

- Bespreek met het gezin wat voor hen een prettige locatie is voor het overleg (thuis, bij één van de instanties of op een andere plek).
- Zorg dat alle betrokkenen datum, tijdstip, plaats, duur en onderwerp van het overleg weten. Dit betekent niet dat jij dit allemaal zelf moet doen. Je kan van bij de start afspreken wie dit op zich wil nemen.
- Zorg dat het gezin een (leeg) gezinsplan krijgt.
- Spreek af door wie en hoe er verslag genomen wordt. Het is niet eenvoudig om en te noteren, in te vullen en vragen te stellen.
- Start met een korte uitleg over het doel en werkwijze van het overleg. Geef het gezin de gelegenheid te verwoorden waarom dit overleg voor hen belangrijk is en wat zij er mee willen bereiken.
- Maak tijd voor een voorstellingsronde. Dit kan op verschillende manieren vb: Waarom denk jij dat het gezin jou graag aan deze tafel zou?
- Ga samen met het gezin op zoek naar hun steunfiguren, naar hun sociaal kapitaal.
- Spreek een einduur af.
- Beter 2 kortere samenkomsten dan 1 heel langdurige samenkomst.

3. INSTRUCTIES

Neem de tijd om samen met het gezin de bijeenkomst voor te bereiden. Spreek op voorhand af hoe het gezin de bijeenkomst wil georganiseerd zien. Wie neemt het woord? Hoe wordt er verslag gemaakt en door wie? Hoe kan deze bijeenkomst voor iedereen zinvol zijn?

Het gezinsplan bestaat uit zes onderdelen (zie bijlage voor het sjabloon):

3.1 Wie zijn jullie?

Gezinsplan van ... hier kan je vragen aan het gezin zelf wat er wordt ingevuld of je laat het gezin zelf invullen als ze dit wensen. Zorg wel dat het duidelijk is wie het aangemelde kind is.

Gegevens van alle gezinsleden... Van elk gezinslid wordt aangegeven welke **rol** hij of zij inneemt in het gezin: papa, mama, stiefpapa/stiefmama, zoon, dochter, stiefzoon, stiefdochter, ... Geef ook aan op welke manier iemand het best bereikbaar is.

Tips:

- Maak de gezinsstructuur visueel zichtbaar. Dit kan bijvoorbeeld door het opmaken van een genogram.
- Bevraag zo ruim mogelijk, sluit niemand uit. vb: Wie hoort er bij jou/jullie? Wie weet dat jullie dit traject zijn gestart? Een samenvatting van dit gesprek kan dan in het gezinsplan.
- Vergeet niemand, ook een overleden grootouder kan nog steeds veel betekenen.
- Het is aangewezen om steeds op zoek te gaan naar de vertrouwenspersoon/supporter/vriend/steunfiguur van de verschillende gezinsleden. Wie hoort er bij jullie? Wie kent jouw situatie en heeft het goed voor met jullie?

Er is ruimte voorzien voor **belangrijke info volgens de gezinsleden**. Hieronder begrijpen we alle info die belangrijk is volgens het gezin om te kunnen starten met de opmaak van het gezinsplan. Bijvoorbeeld: bepaalde beperkingen die men wil meegeven, zaken waarvan men vindt dat hulpverleners hier best rekening mee houden of die gezinsleden heel graag willen vertellen, hoe is de relatie tot vader indien ouders gescheiden zijn, het gezin staat onder toezicht van een gemandateerde voorziening (VK, OCJ of SDJ), of er opgelegde voorwaarden zijn (bv. contactverbod), afspraken rond communicatie, zwangerschap van..., hoe zal de planopvolger of hulpverlener aan 1 of meerdere van de gezinsleden merken dat het gesprek lang genoeg heeft geduurd, hoe willen de gezinsleden dat er gecommuniceerd wordt met elkaar,

Tip:

- Probeer zicht te krijgen op het hele verhaal en aarzel niet om door te vragen. Het verhaal hoeft niet te stoppen bij grootmoeder die overleden is. Wat betekende grootmoeder voor jullie? Wat was haar rol? ...
- Ook positieve info kan belangrijk zijn. Het is niet de bedoeling dat dit een lijst wordt van beperkingen of drempels in het gezin.

3.2 Voor ons belangrijke personen (niet- professioneel en professioneel)

Bij de opmaak van het gezinsplan wordt er aandacht besteed aan de samenhang tussen alle betrokkenen. De manier waarop **iedereen samen 1 plan** maakt, is het uitgangspunt. Voor iedereen is zijn of haar omgeving cruciaal. Soms is het zo dat er weinig of een beperkt natuurlijk netwerk is. Belangrijk kan dan zijn om samen na te denken over hoe het netwerk versterkt kan worden (er is altijd wel een buurvrouw of een kennis die ooit al iets betekend heeft voor het gezin). Uiteindelijk blijft het natuurlijk netwerk aanwezig; hulpverlening is eindig.

We gaan met het gezin krachtgericht het gesprek aan om het natuurlijk en betekenisvol **netwerk in kaart te brengen**.

Er gaat aandacht naar de gezinsleden zelf, maar ook naar mensen die samenwerken met het gezin: de bredere familie, vrienden van het gezin, kennissen, collega's en burens.

Ook de aanwezigheid van professionele hulp die samenwerkt met het gezin wordt besproken en opgenomen in het gezinsplan.

Van alle mensen uit het netwerk worden gegevens genoteerd:

- De relatie tot het gezin (bijvoorbeeld "buurman", "oma", "gezinsvoogd van het kind", "psychiater van vader").
- Van hulpverleners wordt de naam hun organisatie ingevuld.
- Contactgegevens (mailadressen en telefoonnummers)
- Tot slot wordt vastgelegd op welke dagen deze mensen goed bereikbaar zijn en hoe. (bvb. werkdagen van de professionals, de vrije dagen van de buurman,...).

Ter opvolging van het gezinsplan wordt er één of meerdere **planopvolger(s)** aangeduid. De planopvolger bewaakt de voortgang van het proces. Het gezin kiest zelf een planopvolger.

Tip:

Een planopvolger is bij voorkeur iemand uit het natuurlijk netwerk. Moedig het gezin aan om hiernaar op zoek te gaan. 'Indien er geen hulpverleners zouden zijn, wie zouden jullie dan aanduiden als planopvolger?'

Het is niet altijd nodig of handig om veel of lange overlegmomenten in te plannen. Het belangrijkste is dat er samen met het gezin wordt gewerkt aan de realisatie van hun doelen.

De planopvolger bewaakt dit proces en gebruikt daarbij het sjabloon van het gezinsplan.

Zo is voor alle betrokken partijen steeds duidelijk wat de afspraken zijn, wat er reeds werd gerealiseerd en wat er nog dient gerealiseerd te worden.

Het is niet de bedoeling dat de planopvolger alles uitvoert. Er kunnen gerust meerdere planopvolgers zijn. Zorg voor een duidelijke taakverdeling op maat van het gezin.

De vertrouwenspersoon voor het kind/de jongere:

Een vertrouwenspersoon is in de eerste plaats iemand bij wie de minderjarige zich goed voelt en met wie hij een vertrouwensband heeft (tante, buurman, leerkracht, vriend,...). Het kind of de jongere kan bij de vertrouwenspersoon terecht met al zijn vragen, bedenkingen en zorgen over zijn situatie en zijn jeugdhulp. De vertrouwenspersoon kan het kind/de jongere vergezellen naar alle contacten met jeugdhulpverleners en hem/haar ondersteunen bij het uitoefenen van zijn/haar rechten.

Meer informatie over wie een vertrouwenspersoon kan zijn en wat deze kan doen is te vinden op de [website rechtspositie](#). (enkele voorwaarden zijn: meerderjarig, niets te maken hebben met de huidige hulpverlening, bewijs van goed gedrag en zeden hebben)

Het is een recht van elke jongeren om een vertrouwenspersoon aan te duiden, geen plicht. Een kind/jongere/ouder zijn dus niet verplicht om een vertrouwenspersoon aan te duiden.

Afspraken over afstemming:

Een opsomming van wat er hier kan geschreven worden:

- Wie zit er wanneer samen? Niet iedereen hoeft immers altijd aanwezig te zijn. Hoe krijgen mensen die er niet bij zijn maar wel belangrijk zijn de voor hun juiste informatie?
- Hoe gaan jullie verslag nemen? (pc of schriftelijk)
- Frequentie, plaats en duur van bijeenkomsten.
- Hoe houden jullie elkaar op de hoogte?
- Vorm van samenzitten: bijeenkomst, 1-1 gesprek en nadien in grotere groep, met ouders apart, cliënt sluit op einde aan, hulpverleners sluiten op het einde aan, ...

Tip: Geef gerust richting bij het praktisch organiseren en tracht het gezinsplan op maat van het gezin te maken. Het gezinsplan en de manier waarop het gebruikt wordt, dient ondersteunend te zijn voor het proces dat jullie willen gaan.

3.3 De 3 kolommen

Samen met het gezin brengen we in beeld wat er goed gaat, waar ze zich zorgen over maken en wat het gezin wenst voor de toekomst. Het **perspectief van het gezin** staat voorop, er wordt aandacht besteed aan het perspectief van het kind/de jongere en aan dat van de ouders.

Het perspectief van de hulpverlener (andere) kan hier naast gelegd worden. Het is de bedoeling dat alle perspectieven worden opgenomen in de 3 kolommen.

Overloop daarbij alle leefgebieden kort: gezondheid (zowel fysiek als psychisch), opvoeding, relatie, huisvesting, financiën, school, werk en vrije tijd. Moedig iedereen aan om te vertellen waar het voor hem/haar over moet gaan.

- Wat loopt er goed en wat heeft al gewerkt? **Wat is er leuk aan jullie gezin?** Hier hebben we aandacht voor de krachten in het gezin. Wat moet behouden blijven? Wanneer lukt iets wel? Waar zijn jullie trots op? Wat is een ideale dag voor jullie? Hoe zien jullie aan elkaar dat het wel/niet goed gaat? Noem een sterkte van...? Wat bewonder je in een ander gezinslid?
- **Wat zijn jullie zorgen?** Welke problemen zijn er binnen het gezin? Rond welke thema's willen jullie graag werken? Wat is de reden dat we nu rond de tafel zitten? Als je aan de toekomst denkt wat is dan jouw grootste nachtmerrie?
- **Wat wensen jullie in de toekomst?** Als je aan de toekomst denkt... waarvan krijg je dan vlinders in je buik?, De wondervraag: "stel, je wordt morgen wakker en er is 's nachts een wonder gebeurd. Al je problemen zijn opgelost! Waaraan zou je dat heel concreet merken? Wat is er zichtbaar en tastbaar veranderd? Wat gun je, jezelf en/of de ander?"

Tip: Probeer nog even niet aan oplossingen te denken en duidelijk te krijgen waarover dit gaat. *Vb.: Een rijbewijs is een oplossing voor mobiliteitsprobleem maar een nieuwe fiets kan dit ook zijn, of een gratis lijn abonnement... Een rijbewijs kan een oplossing zijn om op bezoek te kunnen bij grootmoeder of omdat die persoon meer vrijheid wil. Er zijn altijd meerdere oplossingen voor een welbepaalde nood, zorg of wens.*

Het is de bedoeling dat iedereen kan zeggen waar het voor hem of haar over gaat zonder oordeel.

Wat mama bv. zegt is niet belangrijker dan wat de hulpverlener zegt.

Neem er gerust een extra blad bij, zorg dat iedereen aan bod kan komen. De essentie (de zaken waarmee zij effectief aan de slag willen) kan je dan telkens noteren in het eigenlijke gezinsplan.

3.4 Doelen en acties:

Vanuit de drie kolommen vragen we aan het gezin welke onderwerpen voor hen eerst aangepakt moeten worden: wat zijn de belangrijkste doelen die ze willen bereiken?

De doelen die het gezin met het plan wil bereiken worden opgenomen in het gezinsplan. Het voor het gezin belangrijkste doel wordt bovenaan gezet. Er is ruimte om tijdens het proces nieuwe doelen toe te voegen.

De actielijst: Maak in de actielijst het gezinsdoel concreet: noteer kort over welk doel het gaat en leg vast wie wat doet, wanneer en eventueel hoe. Vergeet daarbij niet de inzet van ouders en jongeren en mogelijke hulp uit het eigen netwerk.

Onder de rubriek *opmerkingen* kan je noteren waarom een bepaalde actie wel of niet gelukt is, praktische info over die bepaalde actie, ... *Vb: Het doel is zinvolle vrijetijdsbesteding en een van de acties is inschrijven in de academie. Bij opmerkingen zou je kunnen noteren: contact genomen met de academie, inschrijven kan pas in sept 2019 of naar de infonamiddag geweest en dit bleek toch niet te zijn wat iedereen ervan verwacht had of academie is te moeilijk bereikbaar of valt samen met de voetbaltraining op dinsdag ...*

Bij het onderdeel *doel bereikt* vul je in 'ja', 'loopt' (we zijn zover nog niet) of 'neen'.

Indien na de afgesproken termijn het doel/de afspraak niet is bereikt moeten de betrokkenen zich afvragen of de interventies volgens plan zijn uitgevoerd. Indien dit niet het geval is, wordt bekeken waarom dit niet gelukt is en hoe dat verbeterd kan worden.

Tips:

- Houd de omschrijving eenvoudig, kort en specifiek. Hou voor ogen dat gezinsleden moeten kunnen zeggen: "kijk, dit zijn mijn doelen". Het moet (voor hen) duidelijk zijn wat er concreet bedoeld wordt.
- Elk doel kan op een aparte pagina verder worden uitgewerkt indien gewenst.
- Formuleer op maat van het gezin, gebruik zoveel mogelijk letterlijk hun woorden. Durf gerust te werken met tekeningen, pictogrammen, bijlages... Alles wat ondersteunend werkt voor het gezin is goed.
- Toets bij het gezin af dat hetgeen wat jij opschrijft ook daadwerkelijke hetgeen is dat zij bedoelen. Dit geldt voor alle andere onderdelen van het gezinsplan.
- Formuleer de doelen positief: "Jarno komt op tijd op school" in plaats van "Jarno komt niet meer te laat op school".

De versterking van de eigen kracht van gezinsleden staat centraal bij het werken met het gezinsplan. Het is van belang dat het plan van de gezinsleden zelf is, dat hun doelen centraal staan. Van professionals vraagt dit de vaardigheid om samen met ouders, kinderen en jongeren doelen te formuleren.

Professionals behouden daarbij hun eigen verantwoordelijkheid en professionaliteit wanneer het gaat over verontrusting en hoe deze een plaats krijgt in het gezinsplan. Soms vraagt het extra stuurmanskunst om verbinding te maken tussen de doelen van de ouders en "de opgelegde doelen" door bvb de gemandateerde voorzieningen" (cfr. bodemeisen).

Een voorbeeld:

Een hulpverlener maakt zich ernstig zorgen om de ontwikkeling en de veiligheid van Sanne. De grootste angst van Sannes moeder is dat haar kind haar wordt afgenomen. In die situatie kan als gezinsdoel worden geformuleerd: "Sanne blijft bij moeder wonen". De hulpverlener

bespreekt met moeder de voorwaarden waaronder dat mogelijk is. Deze voorwaarden worden als doelen geformuleerd, met concrete en toetsbare afspraken (moeder bezoekt wekelijks de ontwenningssklinik, Sanne gaat dagelijks naar school, eens per twee weken brengt de maatschappelijk werker een huisbezoek). Deze wederzijdse afspraken worden consequent getoetst.

Tips:

- Meerdere mensen (Wie) kunnen meerdere activiteiten (Wat) uitvoeren om een doel te bereiken.
- Spreek eventueel met elkaar af op welke momenten de planopvolger het plan aanpast en opnieuw aan de betrokkenen bezorgt (dit hoeft niet na iedere kleine wijziging).
- Bij het evalueren is het essentieel om de vraag vanuit het kind en gezin centraal te houden.
- Zowel als het gezinsplan volgens afspraak wordt uitgevoerd, als wanneer de uitvoering stagneert, is het zaak om te blijven kijken naar de resultaten voor het kind en het gezin. Heeft de interventie daadwerkelijk een verbetering voor het kind en de ouders opgeleverd? Zo niet: wat is er wel nodig? Op welke manier zouden jullie wel in staat zijn om deze interventie uit te voeren.

3.5 Overzicht bijeenkomsten.

Elke bijeenkomst wordt vermeld in het overzicht bijeenkomsten. Naast een lijst van de aanwezigen en het onderwerp wordt er gevraagd aan het gezin hoe de bijeenkomst was en wie een exemplaar krijgt van het gezinsplan.

Bevragen hoe de bijeenkomst was, gebeurt bij voorkeur door middel van *schaalvragen*.

Deze korte maar frequente bevraging wil er mee voor zorgen dat het gezin de regie in handen heeft, zij kunnen feedback geven over hoe de zorg door hen beleefd wordt en wat er nodig is om de zorg al dan niet te verbeteren.

Enkele voorbeelden:

- Hoe heb je je, op een schaal van 0 tot 10 gevoeld tijdens deze bijeenkomst? 0 staat gelijk aan heel slecht, 10 aan heel goed.
- Welk cijfer geef je op een schaal van 0 tot 10 als je kijkt naar het resultaat?
- In hoeverre werd het doel van deze bijeenkomst bereikt? 0 = doel werd niet bereikt en 10 = doel werd bereikt.
- Heb jij bereikt waarvoor jij naar hier gekomen bent?
- Ben je tevreden met je eigen aandeel tijdens de afgelopen bijeenkomst?
- Heb je vertrouwen dat deze bijeenkomsten bijdraagt tot het bereiken van jullie doelen?
- Voel je je tijdens deze bijeenkomst 0, zeer onveilig of 10 zeer veilig?
- ...

Tips:

- Ga steeds op zoek naar wat het cijfer voor die persoon betekent. Vraag door.
- Wat zou ervoor kunnen zorgen dat het gezin hoger gaat scoren op deze specifieke schaal?
- Laat het gezin gerust een eigen vraag bedenken.
- Probeer te variëren met je vragen, niet elke schaalvraag sluit aan bij elk gezin.
- Schaalvragen gebruiken vraagt enige oefening, het kan soms wat onnatuurlijk aanvoelen. Durf dit gerust met het gezin te bespreken. Voor info kan je terecht op: <https://www.wijkteamswerkenmetjeugd.nl/opvoeding/hulpmiddel-werken-met-de-schaalvraag>

3.6 Afronding van de hulp

Wat als er een deel van de hulpverlening stopt?

Een gezinsplan heeft per definitie geen einddatum. Wanneer alle professionele hulpverlening stopt, kan het gezin nog steeds verder gaan met hun (aangepast) plan.

De hulpverlening of een deel ervan kan stopgezet worden. Telkens wanneer een traject van de hulpverlening wordt afgerond zou het waardevol zijn om hiervan een terugkoppeling te maken in het gezinsplan.

Wij denken hierbij aan volgende onderdelen:

- Welke vragen zijn er nog? Over welke vragen willen jullie in de toekomst nog verder nadenken?
Op welke vragen hebben jullie nog geen antwoord?
⇒ Spreek met het gezin af wie, hoe, wat en wanneer hiermee verder wordt gewerkt.
- Welke afspraken zijn er gemaakt ter opvolging?
- Wat is voor jullie de essentie?
- Wat zijn jullie successen?

Tip:

Evalueer samen met het gezin wat de hulpverlening voor hen heeft betekend. Vraag het gezin wat er hiervan in het gezinsplan komt.

4. VERONTRUSTING

Wat als je als hulpverlener kwetsbaarheden opmerkt bij kinderen of wanneer je ongerust bent?

We geven een aantal suggesties:

- Ga in dialoog met het gezin, benoem de krachten en druk uit waar je precies bezorgd over bent.
- Ga na wat de beleving van het gezin hierbij is, hoe zij er tegenaan kijken en hoe jullie samen tot oplossingen kunnen komen, welke oplossingen zij zelf zien.
- Bespreek intern in je organisatie hoe je in de specifieke situatie kan omgaan met de kwetsbaarheden van het kind of de verontrustende situatie die je opmerkt.
- Vraag bij je werkgever vorming in het omgaan met verontrusting in gezinnen.
- Maak gebruik van de consultfunctie van het OCJ (Oost-Vlaanderen: Telefoon 09/ 276 11 20, Bereikbaar Dinsdag, donderdag en vrijdag van 10u – 12u en van 14u – 16u, E-mail: consult-ocj.ovl@jongerenwelzijn.be).
- Maak gebruik van de consultfunctie van het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (Oost-Vlaanderen: Telefoon 09/216 73 30, E-mail: info@vkgent.be)
- Bij verontrusting met betrekking tot het psychisch welbevinden van kinderen/jongeren kan je contact opnemen met 1 van de eerstelijnspsychologen:
 - Steunpunt Sint-Niklaas:
Jurgen Smet 0477/96 33 50 of jurgen@krachtgerichtwaasendender.be
 - Steunpunt Lokeren (subregio Lokeren, Zele, Waasmunster en Hamme):
Leen Senaeve 0499/90 49 19 of leen@krachtgerichtwaasendender.be
 - Steunpunt Temse: in afwachting van de aanwerving van een derde eerstelijnspsycholoog kan u terecht bij 1 van voorgenoemde eerstelijnspsychologen.